

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 21 maj 1933 kl. 6 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 23 § i lagen den 20 juni 1924 om landsting.

Till konstitutionsutskottets handläggning hava båda kamrarna den 15 februari 1933 hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 102, däri Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga följande

Förslag

till

L a g

om ändrad lydelse av 23 § i lagen den 20 juni 1924 (nr 349) om landsting.

Häriigenom förordnas, att 23 § i lagen den 20 juni 1924 om landsting skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

23 §.

Landstingsman, som ej bor å den ort, där landstinget hålles, åtnjuter under landstingets möte samt under resan fram och åter av landstingets medel dagtraktamente med 12 kronor ävensom resekostnadsersättning, beräknad enligt klass II i allmänna resereglementet.

Landstingsman, som — — — nio kronor.

Traktamente under — — — mötets början.

Till den — — — han ställe.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1933.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för det framlagda lagförslaget, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen bilagt utdrag ur statsrådsprotokollet för socialärenden den 10 februari 1933.

Enligt 23 § i lagen om landsting åtnjuter landstingsman dagtraktamente, ävensom resekostnadsersättning, beräknad efter lägsta skjuts- och åkdonslega, där icke järnväg är att tillgå eller fartygslägenhet begagnas, samt avgiften i andra klassens vagn på järnväg, där sådan finnes, och för en hyttplats eller, när hyttplats ej förekommer, en salongsplats på fartyg, där resan såmedelst sker.

I proposition nr 97 till riksdagen har Kungl. Maj:t framlagt, bland annat, förslag till förordning om upphävande av stadgan om skjutsväsendet. Denna proposition har remitterats till jordbruksutskottet, som i utlåtande nr 39 tillstyrkt propositionen, vilken av riksdagen bifallits. Då enligt skjutsstadgan föreskriven skjuts- och åkdonslega utgör grunden för bestämmande av den resekostnadsersättning, som landstingsman i vissa fall äger åtnjuta för beivrande av landstingets möte, erfordras på grund av skjutsstadgans hävande ändring i 23 § landstingslagen. På grund härav hade uppgjorts förslag till ändring i sistnämnda paragraf, enligt vilket förslag i de fall då landstingsman nu äger uppbära reseersättning, beräknad efter lägsta skjuts- och åkdonslega, resekostnadsersättning i stället skulle utgå efter vad som jämlikt allmänna resereglementet utginge för hästskjuts.

Av de myndigheter, som avgivit yttranden över detta förslag, har *statskontoret* framhållit, att då i 23 § i lagen om landsting komme att angivas i huvudsak vad som i allmänna resereglementet vore föreskrivet rörande ersättning enligt klass II, det syntes statskontoret enklast föreskriva, att resekostnadsersättning till landstingsman skulle utgå enligt nämnda klass.

Förslaget har därefter omarbetats i överensstämmelse härmed. Departementschefen har beträffande det i propositionen framlagda förslaget anfört:

»Vid de senare årens ändringar av allmänna resereglementet och andra författningar angående resekostnadsersättning har man alltmär socht sträva därefter, att ersättning för resa i största möjliga utsträckning skall utgå med hänsyn tagen till kostnaden för det färd sätt, förrättningsmannen verkligen använt sig av, i stället för efter en beräknad taxa. Med anledning härav och på av statskontoret anförda skäl anser jag, att landstingsmans resekostnadsersättning bör beräknas enligt klass II i allmänna resereglementet. I 23 § i lagen om landsting torde alltså böra vidtagas härför erforderlig ändring. Härvid är att märka, att vad som sålunda bestämmes angående beräklandet av reseersättning åt landstingsman på grund av stadgande i 43 § 1 mom. i lagen om landsting kommer att verka maximerande å den reseersättning, landsting äger tillägga vissa i sistnämnda lagrum avsedda personer. Någon kompensation för eventuellt uppkommande inkomstminskning lär icke böra ifrågakomma.

Lagändringen torde lämpligen böra träda i kraft redan den 1 juli detta år.»

Enligt den av Kungl. Maj:t i propositionen föreslagna lagändringen skulle resekostnadsersättning till landstingsman beräknas enligt klass II i allmänna resereglementet. Genom den föreslagna bestämmelsens formulering är uppenbart, att härmed endast angivas de ersättningsbelopp, som skola vid de beträffande klass II omförmälda olika *färd sätt* utgå, men att däremot resereglementets övriga i flera fall mycket invecklade bestämmelser icke skulle komma att gälla vid beräkning av resekostnaderna. Departementschefens uttalande är dock icke så klart avfattat, att det icke skulle kunna missförstås och därigenom möjligen föranleda osäkerhet i tillämpningen. Utskottet finner ingen anledning att i detta sammanhang, då fråga allenast är om införande av bestämmelser i stället för hänvisningen till den numera upphävida skjutsstadgan, ingå på frågan om revision av ersättningsbestämmelserna i allmänhet, men kan icke heller ansluta sig till förslaget om hänvisning till resereglementet. Reseregle-

mentets bestämmelser äro avsedda att gälla vid särskilda förrättningar av statens befattningshavare ävensom vid andra likartade förrättningar av andra befattningshavare, för såvitt enligt särskild bestämmelse resereglementet därvid skall tillämpas för vederbörande förrättningsman. Dessa uppbära vid sådana resor *utöver* sin lön, dels dagtraktamente, dels ock resekostnadsersättning. Utskottet anser principiellt felaktigt att bestämma ersättningar till landstingsmän liksom till andra representantuppdrags innehavare enligt detta resereglemente, då utövandet av representantuppdraget icke är att i något avseende likställa med extra förrättning. Mindre lämpligt vore dessutom att låta en kommunal lag såsom landstingslagen hänvisa till bestämmelser i ett formellt av Kungl. Maj:t allena beroende resereglemente med därtill hörande tillägg, vilka dessutom allt som oftast undergå förändringar. Utskottet finner lämpligare att nuvarande bestämmelser bibehållas allenast med den ändring, som föranledes av att genom skjutsstadgans upphävande ersättning för häst- och skjutslega bortfallit. I stället föreslår utskottet, att ersättning skall utgå med 40 öre per kilometer, vilket torde utgöra den vanliga taxan för taxautomobil med avdrag av resereglementets s. k. kilometerpenningar, vilka icke synas i dessa fall behövlige. Då i regel järnväg eller fartygslägenhet kan begagnas, torde ersättning per kilometer endast behöva i författningen medtagas för de undantagsfall, då regeln ej kan tillämpas. Att härigenom stundom en jämförelsevis hög ersättning kan komma att utgå är visserligen förhållandet, men alldeles detsamma blir även efter Kungl. Maj:ts förslag möjligt, utan att dock genom detta den enkelhet och överskådlighet ernås, som med utskottets förslag följer och som utskottet anser vara en synnerlig fördel att vinna.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition icke kunnat i oförändrat skick antagas, för sin del ville antaga följande

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 23 § i lagen den 20 juni 1924 (nr 349) om landsting.

Härigenom förordnas, att 23 § i lagen den 20 juni 1924 om landsting skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

§ 23.

(Nuvarande lydelse.)

(Utskottets förslag.)

Landstingsman, som ej bor å den ort, där landstinget hålles, åtnjuter under landstingets möte samt under resan fram och åter av landstingets medel

Landstingsman, som ej bor å den ort, där landstinget hålles, åtnjuter under landstingets möte samt under resan fram och åter av landstingets medel

dagtraktamente med 12 kronor ävensom reseersättning, beräknad efter lägsta skjuts- och åkdonslega, där icke järnväg är att tillgå eller fartygslägenhet begagnas, samt avgiften i andra klassens vagn på järnväg, där sådan finnes, och för en hyttplats eller, när hyttplats ej förekommer, en salongsplats på fartyg, där resan såmedelst sker.

dagtraktamente med 12 kronor ävensom resekostnadsersättning, beräknad efter avgiften i andra klassens vagn å järnväg eller, om sådan vagnsklass icke finnes, i tredje klassens vagn, för en hyttplats eller, när hyttplats ej förekommer, en salongsplats på fartyg samt, i den mån resan icke kan företagas med järnväg eller fartyg, efter 40 öre per tillryggalagd kilometer.

Landstingsman, som — — — — — nio kronor.
 Traktamente under — — — — — mötets början.
 Till den — — — — — hans ställe.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1933.

Stockholm den 19 maj 1933.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar Reuterskiöld, Hallén, Strömberg, Oscar G. Karlsson*, greve Spens, Hellberg, Larsén, Björkman, Källman, Mellén, Sandström, Magnusson i Tumhult, Andersson i Igelboda, Gustafson i Kasenberg*, Olsson i Mora, Vougt, Lundqvist i Rotebro, Eriksson i Toftered, Johnsson i Norrahammar och Ström i Göteborg*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar Björkman, Mellén och Olsson i Mora, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag.